

Бекітемін:
Терешкова атындағы
№31 жалпы орта білім беретін
мектеп директоры:
Е.К.Нурсеитов

**Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі
2022-2023 оқу жылына арналған кешенді іс – шаралар жоспары**

№	Атауы	Мерзімі	Жауапты
I.Ұйымдастыру шаралары			
1.1	Жалпыға бірдей білім беруді қамтуды ұйымдастыру	Қыркүйек	ДТЖО ДОЖО сынып жетекшілер
1.2	2022-2023 оқу жылындағы құқық бұзушылықтың алдын-алу Кеңесінің жұмыс жоспарын құрып,бекіту. -жасөспірімдер ісі жөніндегі инспектормен жұмыс.	Қыркүйек	ДТЖО
1.3	Құқықтық тәрбие мен құқық бұзушылықтың алдын алу Кеңесінің отырыстары	Әр айдың 4-ші бейсенбісі,қажет болса кезектен тыс	ДТЖО
1.4	Жасөспірімдер ісі жөніндегі инспекциясында,мектепішілік тіркеудегі және сәтсіз жаңұядан шыққан, «Тәуекел» топқа жататын оқушыларды анықтап,есепке алып,картатекаларын жинақтау	қыркүйек	Сынып жетекшілер Педагог-психологтар, Әлеуметтік педагог
1.5	Мектепішілік есептегі,жасөспірімдер инспекторы тіркеуіндегі және сәтсіз отбасы,тәуекел топ оқушыларының мекен жайын аралап отбасы жағдайларымен танысып,әңгімелер жүргізу	қажетінше	ДТЖО, мектеп инспекторы, әлеуметтік педагог, сынып жетекшілер
1.6	Есептегі оқушылардың үйірме,секцияларға тартылуын қамтамасыз ету	Жыл бойы	ДТЖО, педагог-психологтар, Әлеуметтік педагог
1.7	Оқушылардың құқық бұзушылығы жөнінде түскен мәліметтерге дер кезінде шара қолдану	Қажетінше уақытылы	ДТЖО, мектеп инспекторы.
1.8	Оқушылардың сабаққа қатысуын бақылау	Күнбе-күн	Сынып.жетекшілер
1.9	Каникул уақытында мектепішілік тіркеудегі,жасөспірімдер инспекторы тіркеуіндегі және сәтсіз отбасы,тәуекел топ тіркеуіндегі оқушыларының бос уақытының тиімді ұйымдастырылуын бақыла	Тоқсан сайын	Сынып жетекшілер, ДТЖО, педагог-психологтар.

1.0	Әлеуметтік қиын жағдайға тап болған оқушылар және олардың отбасыларымен байланыс жұмыстарын жүргізу	кезінде	Сынып жетекшілер Әлеуметтік педагог
1.11	Тәртіп сақшылар тобының жұмысы (тізімін қайта жасақтау)	қыркүйек	ДТЖО педагог-психологтар.
1.12	Келенсіз жанұялармен жұмыс (үйіне барып тұру, жеке әңгімелесу)	үнемі	ДТЖО, әлеуметтік педагог, мектеп инспекторы, сынып жетекшілер
1.13	Толық емес, қолайсыз отбасыларда тұратын, мектепшілік есен, ішкі істер бөлімінің есебіне алынған балалармен және олардың ата-аналарымен алдын алу жұмыстарын өткізу	үнемі	ДТЖО, мектеп инспекторы, педагог-психологтар, Әлеуметтік педагог
1.14	Білім беру ұйымдарына алып келуге тыйым салынған заттарды әкелуге шектеу қою бойынша рейдтік шаралар	кезінде	ДТЖО, мектеп инспекторы, педагог-психолог
1.15	Психологиялық көмекке мұқтаж кәмелетке толмағандарды ерте анықтау (психодиагностика) девиантты мінез-құлқы жасөспірімдердің психодиагностикасын жүргізу	Жыл бойы	Педагог-психологтар.

II. Оқушылармен өткізілетін алдын алу шаралары (профилактикалық)

2.1	Қоғамдық жерлердегі, көшедегі, мектептегі, үйдегі жасөспірімдердің тәртіптері туралы әңгіме-сұхбаттар:	Қыркүйек	ДТЖО Педагог-психолог Класс жетекшілер
2.2	«Заң біткен жерде, зұлымдық басталады» (құқық апталығы)	қазан	ДТЖО, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы, педагог-психологтар.
2.3	Тіркеуге алынған оқушылармен жеке зерттеу жұмыстарын жүргізу;	қазан	Педагог-психолог, сынып жетекшілер, әлеуметтік педагог
2.4	«Сен өз құқығыңды білесіңбе? Топтық сайыс 5-6 кл	қараша	Құқық пәнінің мұғалімі, сынып жетекшілері.
2.5	«Құқықтық сауаттылық-заман талабы» атты құқықтық сайыс 7-8 кл	қараша	құқық пән мұғалімі, сынып жетекшілері
2.6	«Құқық бұзушылықтың алдын алу» дөңгелек үстел 9-11 кл	желтоқсан	педагог-психолог Тәлімгер, әлеуметтік педагог, сынып жетекшілері, мектеп инспекторы.
2.7	«Өз құқығымыз өз мүддеміз» сауалнама 7-8 кл	желтоқсан	сынып жетекшілер, педагог-психологтар.
2.8	«Жасөспірім және жыныстық қол соғушылықтың алдын алу дөңгелек үстел 11 кл	желтоқсан	Сынып жетекшілер Педагог-психолог

	«Галамтордың пайдасы мен зияны» пікірсайыс 9-10 кл	желтоқсан	Инф.мұғалімі Педагог-психолог
2.10	«Өмір қымбатсың маған» тренинг 7 кл	Қаңтар	Педагог-психолог
2.11	«Спорт біздің досымыз» спорттық сайыс 5-6 кл	Қаңтар	Дене шынықтыру мұғалімдері
2.12	«Менің балалық шағым» оғей әкемен тұратын оқушылармен жұмыс	қаңтар	Әлеуметтік педагог
2.13	«Құқық және заң» сынып сағаты 6 кл	ақпан	Сынып жетекшілер.
2.14	«Біз бейбіт елде өмір сүреміз» сынып сағаты 5 кл	ақпан	Сынып жетекшілер.
2.15	«Ұрпақ тәрбиесі-ұлт болашағы» класс сағаты 9 кл	ақпан	АӨД пән мұғалімі
2.16	«Қамқорлық» акциясына құқықбұзушылыққа бейім оқушыларды тарту	ақпан	ДТЖО, әлеуметтік педагог, сынып жетекшілер.
2.17	«Кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу» атты ақпараттық материалдар тарату (әдістемелік құрал, жадынамалар, буклеттер)	Айына 1 рет	Педагог-психологтар.
2.18	«Қылмыстың өтеуі-жаза» бейнеролик әзерлеу	Тоқсан сайын	ДТЖО, мектеп инспекторы, сынып жетекшілер.

III. Ата-анамен жүргізілетін алдын алу шаралары

3.1	Ата-аналар үшін медицина қызметкерлерімен, маман психологтардан кеңес алуды ұйымдастыру	қажетінше	медбике, педагог-психологтар, ДТЖО, сынып жетекшілер.
3.2	Ата-аналарды мектепшілік іс-шараларға қатыстыру	қажетінше	мектеп әкімшілігі, сынып жетекшілер.
3.3	Оқушыларға әртүрлі жағдайлардағы жалған хабарлама бергені үшін жауап беретіндігін ескерту және жол ережесін бұзбай жүру тәртібі туралы түсіндіру	Тоқсан сайын	ДТЖО, мектеп инспекторы, сынып жетекшілер.
3.4	Есептегі і оқушылардың отбасын зерттеу жұмыстары	кезінде	әлеуметтік педагог, сынып жетекшісі, педагог-психологтар
3.5	«Сауатты ата-ана балалардың құқығының қорғалуының кепілдемесі» дөңгелек үстел	қараша	сынып жетекшілер, педагог-психологтар.
3.6	«Сіз және балаңыз бір-бірлеріңізді түсіне аласыздарма?»	қараша	Педагог-психолог
3.7	«Саналы әке» тренинг ұйымдастыру	қараша	ДТЖО; педагог-психологтар, әлеуметтік педагог, сынып жетекшісі.
3.8	Ойын – сауық орындарында еріктілерді, ата-ананы қатыстыра отырып рейдтік іс-шаралар өткізу	үнемі	мектеп инспекторы, ДТЖО, сынып жетекшілер

IV. Педагогикалық ұжыммен жұмыс

4.1	Тіркеудегі оқушылардың тәртібін, сабаққа қатысымын бақылау мақсатында сабақтарға қатысу	кезінде	ДТЖО, педагог-психолог, сынып жетекшілер
4.2	Жас мамандармен тәрбиелеуде қиындықтар туғызатын оқушылармен жұмыс жүргізулеріне қажетті тренингтер өткізу	қажетінше	педагог-психологтар
4.3	Мектепте медиация қызметінің желісін жетілдіру және дамыту	үнемі	Медиация жетекшісі
4.4	Республикалық оқыту орталықтарының мамандарының қатысуымен оқыту семинарларына қатысу	Жыл бойы	ДТЖО Психолог Әлеуметтік педагог Сынып жетекшілер.

Бекітемін:
Терешкова атындағы
№31 жалпы орта білім беретін
мектеп директоры:
Е.К.Нурсейтов

Құқық бұзушылықтың алдын алу кеңесінің 2022-2023 оқу жылына арналған жұмыс жоспары

Кеңес мақсаты: «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы және балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы кәмелетке толмағандардың заңға мойынсынушылық мінез-құлқын қалыптастыру, оларға адамгершілік және салауатты өмір салты негіздерін дарыту. Алдын алу кеңесі құқық бұзушылықтың алдын алу процесінің тиімділігін қамтамасыз ету үшін мектеп әкімшілігінің, мұғалімдердің, ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың, қоғамдық ұйымдардың күш-жігерін біріктіреді.

Алдын алу Кеңесі қызметінің міндеттері:

- оқушылар арасындағы құқық бұзушылық проблемаларының жай-күйіне мониторинг жасау;
- құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша жүйені құру және жұмысты ұйымдастыру;
- кәмелетке толмағандардың қадағалаусыз қалуына, олардың қылмыс, құқық бұзушылық, қоғамға жат іс-әрекеттер жасауына ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою;
- әлеуметтік қауіпті жағдайдағы кәмелетке толмағандарды әлеуметтік-педагогикалық оналту;
- кәмелетке толмағандарды қылмыстық немесе қоғамға қарсы қызметке тарту жағдайларын анықтау және жолын кесу.

Айы	Тақырып	Жауаптылар
Қыркүйек	<p>Алдына алу кеңесі құрамын бекіту.</p> <p>№1 отырыс</p> <p>1. Алдын алу Кеңесінің ережесімен танысу.</p> <p>2. Алдын алу Кеңесінің 2022-2023 оқу жылына арналған жұмыс жоспарымен танысу;</p> <p>3. Оқушыларды мектепшілік есепке қою және есептен шығару ережелері туралы ережемен таныстыру.</p> <p>4. Жасөспірімнің жеке басын психологиялық және педагогикалық түзету және оның деформациясының себептерін жою бойынша психологтардың жұмыс жоспарын бекіту;</p> <p>6. "Тәуекел тобындағы" оқушыларға, әлеуметтік қауіпті жағдайдағы отбасылардан шыққан балаларға, тұрмысы нашар отбасылардан шыққан балаларға, ЖББМ және профилактика жүйесі органдарында есепте тұрған балаларға деректер банкін қалыптастыру және түзету, сынып оқушыларының деректерін мектептің әлеуметтік паспортына түзету.</p> <p>7. Мектеп инспекторымен мектеп жұмысының бірлескен жоспарын бекіту;</p>	<p>директор</p> <p>директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>

	<p>8. 2022-2023 оқу жылына арналған отбасы тәртібі астарм қарым қатынастары зерттеу бойынша іс-шаралар жөніндегі бекіту.</p> <p>9. Әлеуметтік педагогтың 2022-2023 оқу жылында арналған жұмыс жоспарын бекіту.</p>	
қазан	<p>№2 отырыс</p> <p>1. Мектептің 2022-2023 оқу жылына арналған әлеуметтік пәнарқауы талдау.</p> <p>2. 5-11 сынып оқушыларының дүтүлеструктивті жөнінде үйін анықтау үйін сауалнама нәтижелерін талдау.</p> <p>Қауыптықтан оқыту кезінде сыныпты және теріс ұйымдарды нысқаттайтын әлеуметтік желілердің, интернет қолмаластықтардың мониторингін талдау.</p> <p>3. Оқыту кезінде қауіп қатер аймағындағы отбасыларға (сұттық емес отбасылар, тұрмысы нашар отбасылар, ба таны өгей әкесі, өгей шешесі тәрбиелен отырған отбасылар, үшінші тұлғалардың қамқорлығында (қорғанышылық, патронат) рейдтік іс-шараларды талдау.</p>	<p>әлеуметтік педагог</p> <p>педагог-психолог</p> <p>директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>
Қараша	<p>№3 отырыс</p> <p>1. Тұрмыстық зорлық-зомбылық, кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігі мәселелері бойынша ата-аналармен, қамқоршылармен және жасөспірімдермен жүргізілген профилактикалық әңгімелесулер туралы есеп.</p> <p>2. 5-сынып оқушыларының оқу іс-әрекетін ұйымдастыру бойынша үй жағдайларын зерттеу туралы ақпарат.</p> <p>Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>3. Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алуға бағытталған жұмыстар туралы ақпарат.</p> <p>4. Білім алушылардың және ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың жеке істерін қарау.</p>	<p>әлеуметтік педагог</p> <p>5-сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>әлеуметтік педагог</p> <p>директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>
желтоқсан	<p>№4 отырыс</p> <p>1. 1-2-сыныптардың оқу қызметін ұйымдастыру бойынша үй жағдайларын зерделеу туралы ақпарат.</p> <p>Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>2. 1-2 сыныптардағы тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алуға бағытталған жұмыстар туралы ақпарат.</p> <p>3. Білім алушылардың және ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың жеке істерін қарау.</p>	<p>1-2 –сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>1-2 –сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>әлеуметтік педагог, психолог, педагог-психолог</p> <p>директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>

кантар	<p>№5 отырыс</p> <p>1. 2022-2023 оқу жылының 2 тоқсанына есепке алу санаттарына жататын (аз камтылған, көп балалы, қолайсыз, аз камтылған, мүгедектер, жетім балалар және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар) баланың отбасындағы өзара қарым-қатынастарды анықтауды ескере отырып, рейтинг жұмыспен өтеулерді талдау.</p> <p>2. Профилактикалық есепке арудың барлық түрлерінде тұратын оқушылармен жүргізілетін жеке түзету жұмыстары туралы Педагог - психологтың ақпараты.</p> <p>3. 10-шы және 11-ші сыныптардағы құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша жұмыстың жай-күйі туралы, отбасылық қолайсыздықты анықтау мақсатында отбасыларға, сынып оқушыларына бару туралы ақпарат. Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>4. 2022-2023 оқу жылының бірінші жартыжылдығындағы алдын алу Кеңесінің қызметіне талдау.</p> <p>5. Білім алушылардың және ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың жеке істерін қарау.</p>	<p>әлеуметтік педагог</p> <p>педагог-психолог</p> <p>10, 11 сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>әлеуметтік педагог - директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>
ақпан	<p>№6 отырыс</p> <p>1. 3-4 сыныптардағы құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша жұмыстың жай-күйі туралы, отбасылық қолайсыздықты анықтау мақсатында отбасыларға, сынып оқушыларына бару туралы ақпарат. Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>2. 9 сыныптардағы құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша жұмыстың жай-күйі туралы, ТТЖ тексеру және отбасылық қолайсыздықты анықтау мақсатында отбасыларға, сынып оқушыларына бару туралы ақпарат. Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>3. Балалармен профилактикалық жұмыстың бір түрі ретінде мектептегі татуласу қызметінің жағдайы туралы.</p> <p>4. Білім алушылардың және ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың жеке істерін қарау.</p>	<p>3-4-сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>9-сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>педагог-психолог директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>
наурыз	<p>№7 отырыс</p> <p>1. 6 сыныптардағы құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша жұмыстың жай-күйі туралы, отбасылық қолайсыздықты анықтау мақсатында отбасыларға, сынып оқушыларына бару туралы ақпарат. Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>2. 8 сыныптардағы құқық бұзушылықтардың алдын</p>	<p>6-сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>8-сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>клуб жетекшісі директордың ТЖ жөніндегі орынбасары,</p>

	<p>алу бойынша жұмыстың жай-күйі туралы, отбасылық қолайсыздықты анықтау мақсатында отбасыларға, сынып оқушыларына бару туралы ақпарат. Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>3. Мектеп ортасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бойынша "Адал Үрпақ" мектеп клубының қызметі туралы.</p> <p>4. Білім алушылардың және ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың жеке істерін қарау.</p>	<p>Әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>
сәуір	<p>№8 отырыс</p> <p>1. 5-11 сынып оқушыларының аутодеструктивті көңіл-күйін анықтау үшін сауалнама нәтижелерін талдау. Суицидті және жағымсыз ағымдарды насихаттайтын әлеуметтік желілердің, интернет қауымдастықтардың мониторингін талдау.</p> <p>2. 2022-2023 оқу жылының 3 тоқсанына есепке алу санаттарына жататын (аз қамтылған, көп балалы, қолайсыз, аз қамтылған, мүгедектер, жетім балалар және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар) баланың отбасындағы өзара қарым-қатынастарды анықтауды ескере отырып, рейдтік жұмыспен өтеулерді талдау.</p> <p>2. 7 сыныптардағы құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша жұмыстың жай-күйі туралы, ТТЖ тексеру және отбасылық қолайсыздықты анықтау мақсатында отбасыларға, сынып оқушыларына бару туралы ақпарат. Оқушылардың психологиялық жағдайының апта сайынғы мониторингі туралы есеп.</p> <p>4. Білім алушылардың және ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың жеке істерін қарау.</p>	<p>педагог-психолог</p> <p>Әлеуметтік педагог</p> <p>7-сыныптың сынып жетекшілері</p> <p>директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p>
Мамыр	<p>№9 отырыс</p> <p>1. 2022-2023 оқу жылының 4 тоқсанына есепке алу санаттарына жататын (аз қамтылған, көп балалы, қолайсыз, аз қамтылған, мүгедектер, жетім балалар және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар) баланың отбасындағы өзара қарым-қатынастарды анықтауды ескере отырып, рейдтік жұмыспен өтеулерді талдау.</p> <p>2. Оқудың барлық түрлерінде тұратын оқушылармен жазғы демалысты және жұмыспен қамтуды ұйымдастыру туралы әңгімелесу.</p> <p>3. Білім алушылардың және ата-аналардың немесе оларды алмастыратын адамдардың жеке істерін қарау.</p> <p>4. Алдын алу Кеңесінің 2022-2023 оқу жылындағы қызметіне талдау.</p>	<p>Әлеуметтік педагог</p> <p>директордың ТЖ жөніндегі орынбасары</p> <p>директордың ТЖ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, сынып жетекшілер, мектеп инспекторы</p> <p>Әлеуметтік педагог</p>

Терешкова атындағы № 31 жалпы орта білім беретін мектебінде 8 -11 сынып оқушылары арасында жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылықтардың алдын алуға байланысты бірыңғай ашық құқықтық лекция сабақтарының хаттамасы.

Өткізілген күні: 01.09.2022жыл

Хаттама № 1

Қатысқандар: ДТІЖО-Ғ.Нұсқабаев, Қ.Қалиева

Мектеп психологы: К.Тұрысбек

Көліктегі ПД Шымкент СЖПБ тергеу

бөлімшесінің тергеушісі полиция капитаны

А.Әзімхан және анықтау тобының анықтаушысы

полиция лейтенанты Д.Бекжан

Мектеп инспекторы: Э.Абдурахманова

8-11 сынып оқушылары

Күн тәртібінде:

1. Қазақстан Республикасының ӘҚБТК-нің және ҚК-нің әкімшілік құқық бұзушылық және қылмыстық құқық бұзушылықтың сондай ақ тұрмыстық зорлық зомбылықтың алдын алу.

Тыңдалды:

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ғ.Нұсқабаев сөз алып кездесудің мақсаты мен күн тәртібін таныстырып, төмендегіні айтып өтті.

Қазақстандағы өкілетті органдармен бірге жүргізген зерттеулердің нәтижелері көрсеткендей ересектердің шамамен 75% отбасында балалардың мінез-құлқын қадағалап отыру үшін дене жазалауын

қолдануды құптайтын көрінеді деді. 2-14 жас аралығындағы әрбір екінші бала отбасында зорлықпен тәртіпке салу шараларына душар болады. Кейде мектеп оқушылары басқа оқушылар немесе үлкендер тарапынан кемсітуге шалдығуы немесе соның куәсі болуы мүмкін. Зорлық-зомбылықты түп-тамырымен жою жолындағы айтарлықтай кедергі болып «зорлық-зомбылық» ұғымын түсіну аясының тарлығы болып табылады, аталмыш ұғым көбінесе тек дене жазалауына ғана қатысты қолданылады. Зорлық-зомбылыққа қорқытуды, психологиялық қысым көрсетуді немесе тіл тигізуді жатқызу таңсық жайт. Зорлық-зомбылық ұғымын дұрыс түсіну оның жағымсыз салдарынан хабардар болуды, оның барлық деңгейлерде қабылдамауды және зорлықпен тәрбиелеудің кез-келген түрін жоюды өз мақсаты деп біледі деді.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша Көліктегі ПД Шымкент СЖПБ тергеу бөлімшесінің тергеушісі полиция капитаны А.Әзімхан сөз алды.

Өз сөзінде теміржол аса қауіпті аймақ екенің айта келе балаларға теміржол бойында жасауға болмайтын бірнеше мәселелерді атап өтті.

1. Жүріп келе жатқан пойыздың алдынан өтуге болмайтынын, яғни тек қана арнаулы көпірден өту керектігін ескертті.
2. Теміржол бойында құлаққа наушник тағып жүру өте қауіпті екендігін және пойызға тас лақтыруға болмайтынын қатаң ескертті.
3. Теміржол релсі бойында және вагон төбелерінде 26мың вольт электр тогы өткендігін ескертті.
4. Кезкелеген пойыз жол бойында тик ток түсіріп және селфи жасау адам өміріне өте қауіпті.
- 5.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша еңбекші АПБ ЖПҚБ ЮПБ УПИ полиция капитаны Э.Абдурахманова сөз алды.

Өз сөзінде мектептегі зорлық-зомбылықтың алдын алу үшін біз зорлық-зомбылық бойынша мағлұмат беру арқылы жұмыстар жүргіземіз деді. Адамның ең басты құндылығы оның бостандығы, олай болса адамзаттық, құқықтарымен бас бостандықтарымызды қорғауымыз керек деді.

Зорлық –зомбылықтың адам ағзасына тікелей әсер ететіні түсінікті. Оқушыларымыз жаман әдеттерден аулақ болуы үшін өз құқықығы мен міндеттерін толық білуі тиіс деді.

Зорлық-зомбылықтың түрлері:

Психологиялық кемісітушілік

Физикалық зорлық-зомбылық

Бопсалау

Кибербуллинг

Суицид

Сонымен бірге ұлдар арасындағы зорлық-зомбылық қыздармен салыстырғанда көбірек болып келеді деді.

Күн тәртібіндегі қаралған мәселелерді тыңдай келе төмендегідей қаулы шығарылды.

Қаулы:

Кәмелетке толмаған жасөспірімдердің арасындағы келеңсіз оқиғалардың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізіліп, ата-аналармен тығыз байланыс орнатылсын. Сынып жетекшілер,әлеуметтік педагог, педагог психологтар, мектеп инспекторы қылмыстың алдын алу,болдырмау, түзету жұмыстарын жандандырсын.

Мектеп директоры

Е.Нурсентов

Хаттама

В.Терешкова атындагы №31 жалпы орта білім беретін мектебінде
11.10.2022жылы

Кәмелетке толмағандар арасында құқықбұзушылықтың, нашакорлықка, суицидке жол бермеу, қыздар арасындағы ерте жүктіліктің, адам саудасы, тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы мен кереғар діни ағымдар мен секталардың іс-әрекеттердің, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл тәсілдері жөнінде түсіндіру жұмыстарын жүргізу және «Ырыс алды ынтымақ», «Ұлт аралық татулық», «Лайықты ұрпақ тәрбиелейік», жасөспірімдердің спортқа, өнерге, мәдениетке қызығушылығын арттыру мақсатында

спорт шеберлерімен, өнер, мәдениет майталмандарымен кездесу болып өтті.

Қатысқандар: 140

Күн тәртібінде:

1. Кездесудің мақсаты мен міндеттерімен таныстыру.

/Еңбекші ауданы әкімі аппаратының
бас маманы А.Уалиханов/

2. «Кереғар діни ағымдар мен секталар іс-әрекеттерінің алдын алу»

/Шымкент қаласы Дін істері басқармасы,
Дін мәселелерін зерттеу орталығының маманы Аманкелді Н. Б./

3. «Нашакорлықтың, суицидтің алдын алу мен маскүнемдіктің зардаптары»

/Психикалық денсаулық орталығы
дәрігер-нарколог Қ.Қорғанбаева/

4. Кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу

/Шымкент қаласы Еңбекші ЮПБ ЖПҚБ ЮПБ УПИ
полиция майоры Э.Абдрахманова/

5. «Лайықты ұрпақ тәрбиелейік» жасөспірімдерді спортқа, өнерге қызығушылығын арттыру»

Шымкент қаласының Бокс түрлері клубы
тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Н.Аблаев;
Спорт шебері Серік Абзал/

6. Кездесуді қорытындылау.

Тыңдалды:

Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша Еңбекші ауданы әкімі аппаратының бас маманы Уалиханов Ақпан кездесудің мақсатын және күн тәртібімен таныстырып өтті. Бүгінгі кездесу кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында өткізіліп отырғанын айтып іс-шараға келген қонақтармен таныстырып өтті.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе «Кереғар діни ағымдар мен секталар іс-әрекеттерінің алдын алу» тақырыбы бойынша сөз алған Шымкент қаласы Дін істері басқармасы, Дін мәселелерін зерттеу орталығының маманы Аманкелді Нұрдаулет Бакытұлы өз сөзінде қоғамдағы қазіргі өзекті мәселелердің бірі – діни экстремизм деді. Жасөспірімдердің арасындағы өзге дінге кіріп кетудің бірден-бір себебі иманның әлсіздігі мен діни сауаттылықтың аздығынан екенін түсіндірді.

Мектеп оқушылары қазіргі таңдағы дін мәселесі туралы өздерін толғандырып жүрген сұрақтарын қойып, яғни намаз, ораза, сауап, күнә турасында сүннет, харам

мен халал және ата-ананың алдындағы перзенттерінің парызы т.б сұрақтарға жауаптар алды.

Күн тәртібіндегі үшінші мәселе бойынша «Нашакорлықтың, суицидтің алдын алу мен маскүнемдіктің зардаптары» тақырыбында сөз алған «Психикалық денсаулық орталығы» дәрігер-наркологы Қорғанбаева Қарлығаш Жаркынбекқызы нашакорлық пен суицидтің алдын алу шаралары жүргізіліп жатқанын айтты. Есірткі адам миын улап, өз ата-анасын танымайтын халге жеткізіп, тірі өлікке айналдырады деді. Нашакорлықтың түбі тек қана өлім мен абакты екенін түсіндірді. Есірткіден туындайтын зардаптар туралы кеңінен түсіндірулер жүргізілді.

Күн тәртібіндегі төртінші мәселе бойынша Шымкент қаласы Енбекші ЮПБ ЖПҚБ ЮПБ УПИ полиция майоры Әлмира Абдрахманова сөз алды. Өз сөзінде кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу туралы айтып өтті. Жасөспірім арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылықтардың саны көбейіп бара жатқанын айтты. Әрине қоғам өмірі өте күрделі. Онда заңдылық бұзылып, теріс әрекетке баратындар да кездеседі. Теріс пиғылға барып, қылмыс жасағаннан гөрі оның алдын алған әлдеқайда жақсы деді. Ал сендер оқушылар тәртіпті болып, еліміздің керекті азаматы болып өсулерің керек деп мектеп оқушыларын құқық бұзушылықтан аулақ болуға шақырды.

Күн тәртібіндегі келесі мәселе бойынша Шымкент қаласының Бөке түрлері клубы тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Н.Аблаев пен Спорт шебері Серік Абзал сөз алып, жасөспірімдердің спортқа қызығушылығын арттыру мақсатында мектеп оқушыларын спортқа шақырды.

Күн тәртібіндегі мәселелерді тыңдай келе мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Нұсқабаев Ғалымжан Артықұлы бүгінгі кездесуді қорытындылады.

Күн тәртібіндегі қаралған мәселелерді тыңдай келе төмендегідей қаулы шығарылды.

Қаулы:

- 1.«Лайықты ұрпақ тәрбиелейік», «Ұлт аралық татулық», «Ырыс алды ынтымақ» тақырыбында өткізілген кездесу жоғары деңгейде өткізілді деп табылсын.
- 2.Кәмелетке толмаған жасөспірімдердің арасындағы келеңсіз оқиғалардың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізілсін.
- 3.Керағар діни агымдардың қоғамдағы кері әсері және діни экстремизм мен терроризмнің алдын алу іс-шаралары жандандырылсын.
- 4.Нашакорлықтың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізілсін.
- 5.«Лайықты ұрпақ тәрбиелейік» жасөспірімдерді спортқа, өнерге қызығушылығын арттыру жобасы жоспар бойынша жүзеге асырылсын.

Мектеп директоры:

Е.К.Нурсейтов

Хатшы:

Қ.Қалиева

мен халал және ата-ананың алдындағы перзенттерінің парызы т.б сұрақтарға жауаптар алды.

Күн тәртібіндегі үшінші мәселе бойынша «Нашақорлықтың, суицидтің алдын алу мен маскүнемдіктің зардаптары» тақырыбында сөз алған «Психикалық денсаулық орталығы» дәрігер-наркологы Қорғанбаева Қарлығаш Жаркынбекқызы нашақорлық пен суицидтің алдын алу шаралары жүргізіліп жатқанын айтты. Есірткі алам мына улап, өз ата-анасын танымайтын халге жеткізіп, тірі өлікке айналдырады деді. Нашақорлықтың түбі тек қана өлім мен абақты екенін түсіндірді. Есірткіден туындайтын зардаптар туралы кенінен түсіндірулер жүргізілді.

Күн тәртібіндегі төртінші мәселе бойынша Шымкент қаласы Еңбекші ЮПБ ЖПКБ ЮПБ УПИ полиция майоры Әлимира Абдрахманова сөз алды. Өз сөзінде кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу туралы айтып өтті. Жасөспірім арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылықтардың саны көбейіп бара жатқанын айтты. Әрине қоғам өмірі өте күрделі. Онда заңдылық бұзылып, теріс әрекетке баратындар да кездеседі. Теріс ниетке барып, қылмыс жасағаннан гөрі оның алдын алған әлдеқайда жақсы деді. Ал сендер оқушылар тәртіпті болып, еліміздің керекті азаматы болып өсулерің керек деп мектеп оқушыларын құқық бұзушылықтан аулақ болуға шақырды.

Күн тәртібіндегі келесі мәселе бойынша Шымкент қаласының Бокс түрлері клубы тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Н.Н.Аблаев пен Спорт шебері Серік Абзал сөз алып, жасөспірімдердің спортқа қызығушылығын арттыру мақсатында мектеп оқушыларын спортқа шақырды.

Күн тәртібіндегі мәселелерді тыңдай келе мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Нұсқабаев Ғалымжан Артықұлы бүгінгі кездесуді қорытындылады.

Күн тәртібіндегі қаралған мәселелерді тыңдай келе төмендегідей қаулы шығарылды.

Қаулы:

- 1.«Лайықты ұрпақ тәрбиелейік», «Ұлт аралық татулық», «Ырыс алды ынтымақ» тақырыбында өткізілген кездесу жоғары деңгейде өткізілді деп табылсын.
- 2.Кәмелетке толмаған жасөспірімдердің арасындағы келенсіз оқиғалардың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізілсін.
- 3.Керағар діни ағымдардың қоғамдағы кері әсері және діни экстремизм мен терроризмнің алдын алу іс-шаралары жандандырылсын.
- 4.Нашақорлықтың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізілсін.
- 5.«Лайықты ұрпақ тәрбиелейік» жасөспірімдерді спортқа, өнерге қызығушылығын арттыру жобасы жоспар бойынша жүзеге асырылсын.

Мектеп директоры:

Е.К.Нурсеитов

Хатшы:

Қ.Қалиева

Шымкент қаласы білім басқармасына қарасты Терешкова атындағы №31 ЖОББМ-е Еңбекші ауданы әкімшілігінің 27.01.2023 жылғы №29-05-12/186 хаты негізінде "Лайықты ұрпақ тәрбиелейік" іс-шара жоспары аясында жасөспірімдердің құқықбұзушылықтардың алдын алу, өмір қауіпсіздігін сақтау мақсатында құқық қорғау, медицина д.н жастар ресурстары, қысқы спорт мектебі, әкімшілік қызметкерлердің қатысуымен 8-9 сынып оқушылары арасында қызықты кездесу ұйымдастырылды. Сала мамандары қазіргі кезде

Терешкова атындағы № 31 жалпы орта білім беретін мектебінде 5 -11 сынып оқушылары арасында жасөпірімдер арасындағы құқықбұзушылықтардың алдын алуға байланысты бірінші ай ашық құқықтық лекция сабақтарының хаттамасы.

Өткізілген күні: 09.11.2022жыл

Хаттама № 1

Қатысқандар: ДТДЖО-Ғ.Нұсқабаев, К.Қалиева

Мектеп психологы: К.Тұрысбек

Мектеп инспекторы: Э.Абдурахманова

5-11 сынып оқушылары

Күн тәртібінде:

2. Қазақстан Республикасының ӘҚБтК-нің және ҚК-нің әкімшілік құқық бұзушылық және қылмыстық құқық бұзушылықтың сондай ақ тұрмыстық зорлық зомбылықтың алдын алу.

Тыңдалды:

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ғ.Нұсқабаев сөз алып кездесудің мақсаты мен күн тәртібін таныстырып, төмендегіні айтып өтті.

Қазақстандағы өкілетті органдармен бірге жүргізген зерттеулердің нәтижелері көрсеткендей ересектердің шамамен 75% отбасында балалардың мінез-құлқын қадағалап отыру үшін дене жазалауын қолдануды құптайтын көрінеді деді. 2-14 жас аралығындағы әрбір екінші бала отбасында зорлықпен тәртіпке салу шараларына душар болады. Кейде мектеп оқушылары басқа оқушылар немесе үлкендер тарапынан кемсітуге шалдығуы немесе соның куәсі болуы мүмкін. Зорлық-зомбылықты түп-тамырымен жою жолындағы

айтарлықтай кедергі болып «зорлық-зомбылық» ұғымын түсіну аясының тарлығы болып табылады, аталмыш ұғым көбінесе тек дене жазалауына ғана қатысты қолданылады. Зорлық-зомбылыққа қорқытуды, психологиялық қысым көрсетуді немесе тіл тигізуді жатқызу таңсық жайт. Зорлық-зомбылық ұғымын дұрыс түсіну оның жағымсыз салдарынан хабарлар болуды, оның барлық деңгейлерде қабылдамауды және зорлықпен тәрбиелеудің кез-келген түрін жоюды өз мақсаты деп біледі деді.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша еңбекші АПБ ЖПКБ ЮПБ УПИ полиция капитаны Э.Абдурахманова сөз алды.

Өз сөзінде мектептегі зорлық-зомбылықтың алдын алу үшін біз зорлық-зомбылық бойынша мағлұмат беру арқылы жұмыстар жүргіземіз деді. Адамның ең басты құндылығы оның бостандығы, олай болса адамзаттық, құқықтарымен бас бостандықтарымызды қорғауымыз керек деді. Зорлық –зомбылықтың адам ағзасына тікелей әсер ететіні түсінікті. Оқушыларымыз жаман әдеттерден аулақ болуы үшін өз құқығы мен міндеттерін толық білуі тиіс деді.

Зорлық-зомбылықтың түрлері:

Психологиялық кемісітушілік

Физикалық зорлық-зомбылық

Бопсалау

Кибербуллинг

Суицид

Сонымен бірге ұлдар арасындағы зорлық-зомбылық қыздармен салыстырғанда көбірек болып келеді деді.

Күн тәртібіндегі қаралған мәселелерді тыңдай келе төмендегідей қаулы шығарылды.

Қаулы:

Кәмелетке толмаған жасөспірімдердің арасындағы келенсіз оқиғалардың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізіліп, ата-аналармен тығыз байланыс орнатылсын. Сынып жетекшілер, әлеуметтік педагог, педагог психологтар, мектеп инспекторы қылмыстың алдын алу, болдырмау, гүзету жұмыстарын жандандырсын.

Мектеп директоры

Е.Нурсейтов

ПРОТОКОЛ

Собрания проведенной в школе № 31 им Терешкова города Шымкент
расположенной вблизи железной дороги станции Шымкент

г.Шымкент

11 октября 2022 года

Председательствовала:

Директор школы № 31 Нурсеитов Е.К.

Присутствовали: ЛОП майор полиции Раисов Н., ДСЗЛ Айдарбеков М.К., ДСТБ Утебаева А.Б.

Приглашены: учеников 6-11 классов и учители школы. Список школьников прилагается.

Показано видеоролики: Железная дорога зона повышенной опасности.

Повестка дня:

1. В целях предотвращения наездов на посторонних лиц на жд транспорте в том числе на детей проведение разъяснительной работы «Железная дорога – зона повышенной опасности!»

2. Раздача буклетов с указанием правил перехода через ж.д. пути.

1. Директор школы Нурсеитов Е.К. поприветствовал всех присутствующих в зале и познакомила учеников с гостями. После перешла к повестке дня:

- Всем известно, что железнодорожный транспорт является удобным и востребованным видом транспорта, которым пользуются миллионы людей каждый день. Повышение скорости на транспорте решило множество проблем, сократив время пребывания пассажиров в пути и доставки грузов, и в то же время породило массу опасностей для человека. Сегодня мы узнаем какие опасности представляет железная дорога, какую ответственность несут за хулиганские действия подростки, какие штрафы налагаются за переход в неустановленных местах, и т.п дадут разъяснение наши гости.

2. Слово предоставлено: ДСЗЛ Айдарбекову М.К., в период этого месяца проводятся разъяснительные работы среди школьников для предотвращения травматизма с детьми. Известны детские шалости с залезанием на вагон, чтобы прокатиться. Представьте себе, чем они заканчиваются. Ведь напряжение в проводах контактной сети чрезвычайно высокое: до 27500 вольт.

Если вы переходите железнодорожные пути и видите приближающийся поезд, вы не сможете точно определить, по какому пути он проследует. В надежде маневра можно оказаться прямо под колесами. Движущийся поезд остановить непросто. Его тормозной путь в зависимости от веса, профиля пути в среднем составляет около тысячи метров. Кроме того, надо учитывать, что поезд, идущий со скоростью 100-120 км/час, за одну секунду преодолевает 30 метров. А пешеходу, для того чтобы перейти через железнодорожный путь, требуется не менее пяти-шести секунд. Тем более, что молодые люди любят слушать музыку и при пересечении путей не снимают наушников плеера. Они даже не слышат гудка поезда, а зрительное внимание сосредоточено на том, как удобнее перейти рельсы.

Лишь на первый взгляд безопасны неподвижные вагоны. Подходить к ним ближе чем на пять метров, подлезать под вагоны нельзя: каждый вагон на станции

находится в работе, поэтому он может начать движение в любую секунду. И если какой-нибудь выступ или рычаг вагона зацепится за одежду зазевавшегося человека, то несчастного обязательно затянет под колеса.

Опасно попасть между двумя движущимися составами, потому что, сила воздушного потока, создаваемого двумя встречными составами, составляет 16 тонн, при такой нагрузке человека запросто может затянуть под поезд. Поэтому нельзя пересекать железнодорожные пути в неустановленных местах чтобы сократить время.

3. Слово предоставлено: ведущему инженер-технологу (по охране труда) станций Шымкент Утебаевой А., самое главное – переходить и переезжать железнодорожные пути нужно только в специально отведенных для этого местах. Для безопасного пересечения существуют пешеходные мосты, туннели и переезды. По территории Шымкентского отделения дороги для исключения травматизма провели ограждение с обеих сторон железнодорожных путей протяженностью 48 км и это не решило нашу проблему. Граждане и дети ломают ограждения не пользуясь пешеходными мостами пересекают жд. линии подвергая себя опасности.

Нет ничего важнее человеческой жизни, а детские жизни – это самое ценное. Дети, будьте внимательны и бдительны, помните, что железная дорога – не место для игр.

Приближаясь к железной дороге – снимите наушники – в них можно не услышать сигналов поезда! Никогда не переходите железнодорожные пути в местах стрелочных переводов. Поскользнувшись, можно застрять в тисках стрелки, которая перемещается непосредственно перед идущим поездом. Опасайтесь края платформы, не стойте на линии, обозначающей опасность! Оступившись, вы можете упасть на рельсы, под приближающийся поезд. Берегите себя!

4. Далее выступил ЛОП ППВ майор полиции Раисов Н., с разъяснением школьникам о привлечении к административной ответственности - штрафы за хулиганские действия такие как бой стекол в пассажирских вагонах от 200 МРП, переход в неустановленных местах 3 МРП согласно Кодекса об административном правонарушении РК, до 16 лет за Ваши хулиганские действия несут ответственность сами родители. С 16 лет составляются протоколы административного нарушения. Все нарушения выявленные при проверке вносятся в единую базу Республики. В случае не оплаты штрафных санкции блокируются платежные карточки родителей, ставятся запреты выезда за границу и т.п. Также отметил, что после 23 часов не допускается нахождение на улице без ведома родителей. В завершении призвал всех не нарушать правила описанные в Кодексе об административных правонарушениях РК.

5. Были розданы буклеты с правилами перехода через ж.д. пути.

Директор школы № 31

Е.К. Нурсентов

Терешкова атындағы № 31 жалпы орта білім беретін мектебіндегі құқық бұзушылық пен қылмыстың алдын алу, сондай ақ «есірткісіз болашақ» атты тақырыпта өткізілген жиналыс хаттамасы.

Өткізілген күні: 13.12.2022жыл

Хаттама № 1

Қатысқандар: ДТЖО-Ғ.Нұсқабаев

Мектеп психологы: Ж.Орынбасар

Сынып жетекшілер: 8-11 сынып жетекшілері

Мектеп инспекторы: Э.Абдурахманова

8-11 сынып оқушылары

Күн тәртібінде:

1. Кездесудің мақсатымен күн тәртібін таныстыру Ғ.Нұсқабаев.
2. Қазақстан Республикасының ӘҚБтК-нің және ҚК-нің баптары бойынша түсіндірме беру және әкімшілік құқық бұзушылық, қылмыстық құқық бұзушылық сондай ақ нашақорлықтың, уытқұмарлықтың алдын алу. Мектеп инспекторы Э.Абдурахманова
3. Нашақорлықтың жалпы түсінігі мен адам ағзасына тигізетін кері әсері бойынша лекция, мектеп психологы Ж.Орынбасар .

Тындалды:

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Ғ.Нұсқабаев сөз алып кездесудің мақсаты мен күн тәртібін таныстырып, төмендегіні айтып өтті.

Халықтың есірткіге тәуелділік проблемасы қазіргі уақытта ғаламдық ауқымды өзекті болып, біздің заманымыздың ғаламдық проблемаларының біріне айналуда. Сонымен, Халықаралық нашақорлыққа қарсы күрес қауымдастығының мәліметтері бойынша, қазіргі таңда әлемде 180 миллионға жуық нашақор бар, оның ішінде жыл сайын 250 мың адам қайтыс болады.

осы елдер тұрғындарының 5-8 5, пайызы деңгейінде өзгеріп отырады. Сонымен бірге, ДДСҰ-ның мәліметтері бойынша, егер ел тұрғындарының 7пайызы есірткіні қолданса, онда ел дағдарыс алдында тұр.

Мұндай жағдайда қоғам үшін ең қауіпті нарсе – есіткі мәдениетін қалыптастырады. Бұл әсіресе жастар мен жасөспірімдерге қатысты.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша мектеп психологы:

Ж.Орынбасар сөз алды.

Нашақолық (грек тілінен «нарке» - ұйқышылдық және «mania» жындылық , құмарлық)- физикалық немесе психикалық тәуелділікпен, есірткіге тәуелділікпен көрінетін ауру.

Психикалық тәуелділік- психикалық ауытқулардан аулақ болу үшін затты қабылдаудың паталогиялық қажеттігімен сипатталатын ағзының күйі, бұл затты қабылдауды тоқтатудан туындаған психологиялық ынғайсыздық, дегенмен абстиненция құбылысы мүмкін болған жағдайда.

Нашақорлық-белгілі бір қоғамда әлеуметтік құбылыстың, аурудың-нашақорлықтың таралу дәрежесін білдіретін термин. Нашақорлық, ең алдымен, әлеуметтік аспект болып табылады, оның көптеген аспектілері бар. (Медициналық, құқықтық, биофизиологиялық, саяси, экономикалық)

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша Еңбекші АПБ ЖПҚБ ЮПБ ағаУПИ полиция майоры Э.Абдурахманова сөз алды.

Өз сөзінде Қазақстан Республикасының ӘҚБтК-нің және ҚК-нің әкімшілік құқық бұзушылық және қылмыстық құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында ҚР ӘҚБтК-нің баптары бойынша айтып өтті. Мысалы:

ҚР ӘҚБтК-нің 442б 2 тармақ жасөспірім ата анасының немесе занды өкілінің еруінсіз түнгі уақытта сағ 23-00 ден кейін үй жайдан тыс жүруі. Сондай ақ бірінші рет анықталғанда жасөспірімнің ата анасына немесе занды өкіліне хаттама толтырылып ескерту беріледі. Бір жыл көлемінде жасөспірім қайта анықталса ҚР ӘҚБтК-нің 442бабының 3 тармағы бойынша хаттама толтырылып құжаттар сотқа жолданады.

ҚР ӘҚБтК-нің 442б-1 тармақ жасөспірім ата анасының немесе занды өкілінің еруінсіз түнгі уақытта сағ 22-00 кейін ойын сауық (игротека)

мекемелерінде анықталуы. Бұл жағдайда жасөспірімнің ата анасына немесе заңды өкіліне хаттама толтырылып айыппұл салынады.

ҚР ӘҚБтК-нің 1276-1 тармақ мектеп оқушысы сабақтан 72 сағаттан аса себепсіз қалуы және т.б.

Сондай ақ жасөспірімдер тарапынан жасалған қылмыстық құқық бұзушылық белен алып барады. Ұрлық, төбелес, адам өміріне қауіп төндіретін іс-әрекеттер жиі орын алуда. Сондай ақ ҚР ҚК –н 175,103,257 баптарымен таныстырып өтті.

Сондай ақ жасөспірімдер арасында қылмыстық істердің көбею себептері;

1. Отбасындағы ақау тәрбие
2. Отбасындағы материалдық әл—ауқаттың төмендігі
3. Жұмыссыздық
4. Баланың бос уақытының шамадан тыс мол болуы
5. Ата-ана тарапынан бақылаусыз қалуы
6. Мінез-құлқының ауытқушылығы
7. Рухани құлазуы

Күн тәртібіндегі қаралған мәселелерді тыңдай келе төмендегідей қаулы шығарылды.

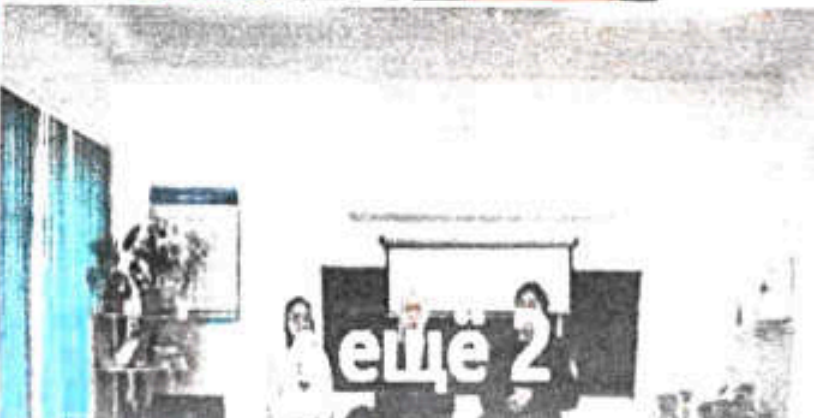
Қаулы:

Кәмелетке толмаған жасөспірімдердің арасындағы келеңсіз оқиғалардың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізіліп, ата-аналармен тығыз байланыс орнатылсын. Сынып жетекшілер, әлеуметтік педагог, педагог психологтар, мектеп инспекторы қылмыстың алдын алу, болдырмау, түзету жұмыстарын жандандырсын.

Е.К. Нурсейтов

Хаттама

В.Терешкова атындағы №31 жалпы орта білім беретін мектебінде
07.02.2023жылы

«Ырыс алды ынтымақ», «Ұлт аралық татулық», «Лайықты ұрпақ тәрбиелейік», Кәмелетке толмағандар арасында құқықбұзушылықтың, нашақорлыққа, суннидке жол бермеу, қыздар арасындағы ерте жүктіліктің, адам саудасы, тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы мен кератар діни ағымдар мен секталардың іс-әрекеттердің, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл тәсілдері жөнінде арнайы мамандармен кездесу болып өтті.

Қатысқандар: 140

Күн тәртібінде:

- 1.Кездесудің мақсаты мен міндеттерімен және қонақтармен таныстыру.
/Еңбекші ауданы әкімі аппаратын бас маманы
Уалиханов Ақпан Сабитұлы/
- 2.Кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыс пен құқықбұзушылықтардың алдын алу.
/ Шымкент қаласы Еңбекші ЮПБ ЖПҚБ ЮПБ УПИ
полиция майоры Э.Абдрахманова/
3. «Діни тұрақтылықты сақтау»
/Шымкент қаласы дін басқармасы «Дін мәселелерін
зерттеу орталығы» КММ теолог-маманы Жұмаділла Бексұлтан/
- 4.«Психотропты заттардың зияны және қолданудың алдын алу»
/ПДО дәрігер наркологы Жанмолдаева Ұлбосын Елтайқызы/
5. «Жасөспірімдерді спортқа, өнерге қызығушылығын арттыру, салапуатты өмір салтын сақтау»
/Шымкент қалалық №8 қысқы спорт мектебінің
заңгері Данияр Алдабергенович;
Шымкент қалалық №8 қысқы спорт мектебінің директорының
тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Есембаев Оралхан/
6. «Лайықты ұрпақ тәрбиелейік»
/Еңбекші ауданы жастармен жұмыс жүргізу
бөлімінің маманы Бүркітбай Санжар Есенжанұлы;
7. Кездесуді қорытындылау.
/ДТІЖО Ғ.Нұсқабаев/

Тыңдалды:

Күн тәртібіндегі мәселелер бойынша Еңбекші ауданы әкімі аппаратының бас маманы Уалиханов Ақпан Сабитұлы сөз алып, кездесудің мақсаты мен күн тәртібін таныстырды. Бүгінгі кездесу кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылықтардың алдын алу мақсатында өткізіліп отырғанын айтып, іс-шараға келген қонақтармен таныстырып өтті.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша Шымкент қаласы Еңбекші ЮПБ ЖІҚБ ЮПБ УШИ полиция майоры Э.Абдрахманова алды. Ол кісі өз сөзінде кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу туралы айтып өтті. Жасөспірім арасындағы қылмыс пен құқық бұзушылықтардың саны көбейіп бара жатқанын айтып, мектеп оқушыларын құқық бұзушылықтан аулақ болуға шақырды. Сондықтан оқушылар жат әрекеттерден, құқықбұзушылықтан аулақ болайық деді. Сонымен бірге оқушыларға ҚР «Әкімшілік құқықбұзушылық туралы» Кодексінің 442 бабымен таныстырып өтті.

Күн тәртібіндегі үшінші мәселе «Діни тұрақтылықты сақтау» тақырыбы бойынша сөз алған Шымкент қаласы дін басқармасы «Дін мәселелерін зерттеу орталығы» КММ теолог-маманы Жұмаділла Бексұлтан өз сөзінде қоғамдағы қазіргі өзекті мәселелердің бірі – діни экстремизм деді. Жасөспірімдердің арасындағы өзге дінге кіріп кетудің бірден – бір себебі иманның әлсіздігі мен діни сауаттылықтың аздығынан екенін түсіндірді. Діни тұрақтылықты сақтау туралы жастарға түсінік берді. Әлеуметтік желі арқылы уағыздар айтып, террорлық әрекетке дайындайтын түрлі ағымдардың көбейіп жатқанын айтып, әлеуметтік желілердегі күмән тудыратын уағыздардан сақ болуға шақырды.

Күн тәртібіндегі келесі мәселе бойынша «Психотропты заттарды қолданудың алдын алу» тақырыбында сөз алған ПДО дәрігер наркологы Жанмолдаева Ұлбосын Елтайқызы адамның ағзасын улайтын психотропты заттарды қолданудың алдын алу шаралары үнемі жүргізіліп жатқанын айтты. Есірткі адам миын улап, өз ата-анасын танымайтын халге жеткізіп, тірі өлікке айналдырады деді. Нашакорлықтың түбі тек қана өлім мен абақты екенін түсіндірді. Оқушыларға есірткіден туындайтын зардаптар туралы кеңінен түсіндірулер жүргізді. Адамдарды тәуелділікке апаратын заттар психотропты заттар екендігін айта келе, олар миды улап, адам психикасы бұзылып, ішкі дүниесін құртатынын видеороликтер арқылы көрсетті. Қоғамға ондай адамдар керек емес дей келе, қазіргі жасөспірімдер қолданып жүрген насыбай, темекі, снюс және электронды сигареттерде улы заттар өте көп екендігін егжей-тегжейімен түсіндіріп өтті. Мысалы, электронды сигареттер пластмассадан жасалады., ол тұтанып қызған кезде улы заттар бөледі. Бұл адам өміріне өте қауіпті екендігін айтып, оқушыларды мұндай зиянды заттан аулақ болуға шақырып,.. сөзін түйіндеді.

Күн тәртібіндегі келесі мәселе бойынша Шымкент қалалық №8 қысқы спорт мектебінің директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Есембаев Оралхан және Әлем чемпионатының жүлдегері Шымкентбай Қуаныш сөз алып, мектептерінде бірнеше спорт секцияларының жұмыс жасайтынын айта келе, жасөспірімдердің спортқа қызығушылығын арттыру мақсатында мектеп оқушыларын тегін спортқа шақырды. Жасөспірімдерді салауатты өмір салтын сақтауға шақырды.

Келесі мәселе бойынша сөз алған Еңбекші ауданы жастармен жұмыс жүргізу бөлімінің маманы Бүркітбай Санжар Есенжанұлы мектеп оқушыларын Жастар ресурстары орталығы жанынан ашылған талантты жастарды қолдау үйірмелері мен секцияларға қатысуға шақырды.

Күн тәртібіндегі мәселелерді тыңдай келе мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Нұсқабаев Ғалымжан Артықұлы бүгінгі кездесуді қорытындылады. Оқушылар! Болашағымыз айқын болсын десек, ұлтымызды, дінімізді, салт-дәстүрімізді жоғалтып алмау үшін жат-әрекеттерден, яғни құқық бұзушылықтардан аулақ болайық деді.

Күн тәртібіндегі қаралған мәселелерді тыңдай келе төмендегідей қаулы шығарылды.

Қаулы:

1. «Лайықты ұрпақ тәрбиелейік», «Ұлт аралық татулық», «Ырыс алды ынтымақ» тақырыбында өткізілген кездесу жоғары деңгейде өткізілді деп табылсын.
2. Кәмелетке толмаған жасөспірімдердің арасындағы келеңсіз оқиғалардың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізілсін.
- 3.Керағар діни ағымдардың қоғамдағы кері әсері және діни экстремизм мен терроризмнің алдын алу іс-шаралары жандандырылсын.
- 4.Психотропты заттарды қолданудың алдын алу іс-шаралары үнемі жүргізілсін.
- 6.«Лайықты ұрпақ тәрбиелейік» жасөспірімдерді спортқа, өнерге қызығушылығын арттыру жобасы жоспар бойынша жүзеге асырылсын.

Мектеп директоры: Е.К.Нурсейтов

Хатшы: К.Қалиева

Хаттама

В.Терешкова атындағы №31 жалпы орта білім беретін мектебінде
21.02.2023 жылы

Шымкент ст.ЖПБ қызмет көрсету аумағында 2023 жылдың 20-24 ақпан аралығында темір жол бойындағы қауіпсіздікті сақтау мақсатында «Көліктегі қауіпсіздік акциясының» өткізілуіне орай мектеп оқушыларымен «Темір жол – аса қауіпті аймақ» тақырыбында Шымкент станциясы құқық қорғау қызметкерлерінің қатысуымен құқықтық кездесу өткізілді.

Қатысқандар: 5-7 сынып оқушылары

Күн тәртібінде:

1. Кездесудің мақсаты мен міндеттерімен таныстыру. /ДТТЖО Қ.Калиева/
2. «Жасөспірімдер арасындағы қылмыс пен құқықбұзушылықтың алдын алу» /Шымкент ст. ЖПБ бастығының бірінші орынбасары полиция подполковнигі А.Орманов/
3. «Темір жол аса қауіпті аймақ» /Шымкент ст. ЖПБ әкімшілік құқық бұзушылықтың профилактикасы тобының аға инспекторы полиция майоры Ш.Сыздыкова, Әкімшілік полиция капитаны Ж.Бектыбаев/
4. Кездесуді қорытындылау.

Тыңдалды:

Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Калиева Каракөз Байралықызы сөз алып, кездесудің мақсатын және күн тәртібімен таныстырып, бүгінгі кездесуге келген қонақтармен таныстырып өтті.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша «Темір жол – аса қауіпті аймақ» тақырыбында Шымкент ст. ЖПБ бастығының бірінші орынбасары полиция подполковнигі А.Орманов сөз алды. «Темір жол – аса қауіпті аймақ» тақырыбында оқушыларға түсіндіріп өтті. Өз сөзінде кез-келген келеңсіз оқиғаға байланысты оқушылардың өзінен де кінә болуы мүмкін екенін ескертті. Мектеп оқушыларына темір жол бойындағы қауіпсіздікті сақтамаудың салдарынан қаншама бақытсыздық оқиғалары орын алатынын айтып өтті. Атап айтқанда, әр жылы темір жол бойында өте ірі көлемде жол көлік оқиғалары орын алады. Поезд жолдары бойындағы оқыс қайғылы оқиғалардан зардап шегушілердің 4/1 ғана тірі қалады соның өзінде мүгедек болып қалатынын ескертті. Бұл жерде ең үлкен қателік арнайы белгілінген жерден өтпей, қауіпті аймақтан яғни, келе жатқан поездың алдынан кесіп өту. Үлкен жылдамдықпен келе жатқан тепловоз машинисті темір жол үстінде бөгде адамның жүргенін немесе қараусыз малдың жайылып жүргенін көргенде шұғыл тежеуді қолданады, алайда поездың тез тоқтауы мүмкін емес деді. Ата -аналар мен

оқушылар алам өмірі мен қауіпсіздігін сақтау үшін арнайы белгіленген жерден өтіп темір жолдан өту ережесін қаперінде ұстауы керек деп ескертті.

Күн тәртібіндегі келесі мәселе бойынша сөз кезегін Шымкент ст. ЖПБ әкімшілік құқық бұзушылықтың профилактикасы тобының аға инспекторы полиция майоры Ш.Сыздыкова алды. Өз сөзінде Темір жол бойындағы қауіпсіздік ережелерін таныстыра келе, арнайы жол өткелдерінен жүру, поезд үстіне шықпау, поездың астынан өтпеу, поезд вагондарына тас лақтырмау, рельске тас қоймау, поезд жол бойында құлаққа телефон құлаққабын тағып өтпеу, поездың алдын кесіп өтпеу туралы нақты мысалдармен түсіндіріп өтті. Сондықтан оқушылар өмірімізді аман сақтау үшін мұндай келенсіз оқиғадан, қылмыс пен құқықбұзушылықтан аулақ болайық деді.

Күн тәртібіндегі мәселелерді тыңдай келе мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Калиева Каракөз Байралиевна бүгінгі кездесуді қорытындылады. Құрметті оқушылар, жат-әрекеттерден, яғни құқық бұзушылықтан және аулақ болайық деді.

Күн тәртібіндегі қаралған мәселелерді тыңдай келе төмендегідей қаулы шығарылды.

Қаулы:

- 1.«Темір жол – аса қауіпті аймақ» тақырыбында өткізілген кездесу қанағаттанарлық деп табылсын.
- 2.Темір жол бойындағы құқықбұзушылықтардың алдын алу іс –шаралары үнемі жүргізілсін.

Мектеп директоры:

Нурсейтов Е.К

Хатшы:

К.Тұрысбек

**Терешкова атындағы № 31 жалпы орта білім беретін мектебіндегі
«Балалардың жолдағы қауіпсіздігі!» атты профилактикалық іс-
шарасының хаттамасы.**

Откізілген күні: 06.04.2023ж

Қатысқандар: ДТІЖО- Г.Нұсқабаев.

Мектеп психологтары: Қ.Тұрысбек, Ж.Орынбасар

Мектеп инспекторы: Э.Абдурахманова

1-11 сынып оқушылары

Күн тәртібінде:

1. Мектептің ішкі тәртіп ережесі туралы. /ДТІЖО-Г.Нұсқабаев /
2. «**Балалардың жолдағы қауіпсіздігі!**» жедел профилактикалық іс-шарасы.

/мектеп инспекторы- Э.Абдурахманова/

Тыңдалды:

Күн тәртібіндегі мәселер бойынша ДТІЖО - Г.Нұсқабаев сөз алып, күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып өтті.

Күн тәртібіндегі бірінші мәселе мектептің ішкі тәртіп ережесі туралы сөз алған ДТІЖО - Г.Нұсқабаев тәртіп ережесі мектеп оқушыларының, құқықтары мен міндеттерін айқындап береді деді. Атап айтқанда мектептің ішкі тәртіп ережесі жана оқу жылының басында педагогикалық кеңесте бекітіліп және ата аналар жиналыстарында оқушыларға, ата-аналарға таныстырылып, толық ақпарат беріледі деді.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша «**Балалардың жолдағы қауіпсіздігі !**» тақырыбында мектеп инспекторы Э.Абдурахманова сөз алып аталған іс-шара –балалардың қатысуымен болатын жол көлік оқиғаларының алдын алу, мектеп аумағында құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету, автокөлік

жүргізушілерінің әсіресе мектеп маңында, жол қозғалысы ережелерін бұзуға жол бермеуді көздейді деді.

Атап айтқанда, жасөспірімдердің және жаяу жүргіншілердің жолда жүру қауіпсіздігін қамтамасыз ету және оларға жолда жүру ережелерін түсіндіру мақсатында, күнделікті таңғы сағат 07:30-08:30, түскі үзіліс 12:30-14:30 және кешкі үзіліс 17:30-19:30 уақыт аралығында мектеп инспекторы мектептің маңындағы жолдардан оқушылардың қауіпсіз өтуін қамтамасыз ету бағытында қызмет атқарады.

Басты мақсат- балардың қауіпсіздігі.

Қаулы:

1. Мектеп оқушылар арасында әрдайым жол қауіпсіздігі бойынша лекция, видео роликтер көрсетіліп түсіндірме жұмыстар жүргізілсін.

Мектеп директоры

Е.Нурсеитов

Отыз Бірінші Мектеп Терешкова *гейнас* Erhan Nurseitov и Жанат Тажиевой ...

17.04.2023

Шымкент қаласы білім басқармасына қарасты Терешкова атындағы №31 жалпы орта білім беретін мектебінде Шымкент қаласы білім басқармасының 25.04.2023 жылғы №10-07-07/2294 хаты негізінде Шымкент қалалық білім басқармасының және Шымкент қалалық прокуратурасымен бірлескен "Мейірім - жүректен" атты айлық жоспарына сәйкес "Мектеп оқушыларының арасындағы құқықбұзушылық" тақырыбында 7 сынып оқушылар арасында Дебат пікір сайысы ұйымдастырылды.
Мақсаты: жасөспірімдер арасындағы Еңге

